

HÒA THƯỢNG PHỔ TUỆ: CHIẾC KHĂN LÀ "VƯƠNG MIỆN" CỦA TÔI

Tác giả chụp ảnh cùng Đại lão Hòa thượng Thích Phổ Tuệ

TS Bùi Hữu Dực
Nguyên Vụ trưởng Vụ Phật giáo, Ban Tôn giáo Chính phủ
Tạp chí Nghiên cứu Phật học Số tháng 11/2021

LTS: Hòa thượng Thích Phổ Tuệ đã thu thần viên tịch vào lúc 03h22 phút, ngày 21 tháng 10 năm 2021 (ngày 16 tháng 9 năm Tân Sửu), tại Tổ đình Viên Minh (chùa Ráng), xã Quang Lãng, huyện Phú Xuyên, Thành phố Hà Nội. Trụ thế: 105 năm, Hạ lạp: 85 năm. Ngày 24 tháng 10 năm 2021 (ngày 19 tháng 9 năm Tân Sửu), Giáo hội Phật giáo Việt Nam, môn đồ pháp quyến, tăng, ni phật tử và nhân dân địa phương đã trang nghiêm cử hành nghi lễ cung thỉnh kim quan Đại lão Hòa thượng nhập Bảo tháp trong khuôn viên Tổ đình Viên Minh (chùa Ráng).

Hòa thượng Thích Phổ Tuệ từng đảm nhận chức trách Viện trưởng Viện NCPH VN tại Hà Nội, Tổng Biên tập Tạp chí Nghiên cứu Phật học (từ năm 2001 đến năm 2005).

Tưởng nhớ công đức sâu dày của Hòa thượng - bậc chân tu thực đức, luôn gần gũi, chân tình với mọi người, ở mọi vị trí công việc tu hành cũng như công tác phật sự hành chính của Giáo hội.

Tạp chí NCPH trân trọng đăng bài viết của TS Bùi Hữu Dực, nguyên Vụ trưởng Vụ Phật giáo, Ban Tôn giáo Chính phủ về kỷ niệm xúc động khi ông đến thăm Hòa thượng Pháp chủ dịp đầu năm 2020.

THÀNH TÂM TƯỢNG NIỆM ĐỨC ĐỆ TAM PHÁP CHỦ GHPGVN

Trong công tác, tôi có duyên được gần Hòa thượng gần 25 năm (1/4 thế kỷ). Là bậc thạch trụ của Phật giáo, Hòa thượng luôn hòa ái với mọi người và Ngài thường diễn đạt những nội dung đạo Phật rất dễ hiểu. Có lần tôi hỏi Hòa thượng về mối quan hệ Đạo và Đời, Ngài cười vui rồi nói:

Đạo của đức Phật không cấy lúa trồng khoai để có cái ăn, không trồng dâu nuôi tằm dệt vải để có cái mặc, không làm ra vật dụng để dùng. Đạo có ăn, có mặc, có vật dụng để dùng là nhờ Đời cung cấp. Đời nuôi Đạo bằng vật chất. Đạo trả lại cho Đời bằng đạo đức từ bi, trí huệ sáng suốt để xây dựng Đời tốt đẹp bền vững. Người mang tâm phân biệt vẫn nghĩ Đạo và Đời là hai. Với người hiểu biết thấu đáo thì Đạo với Đời là một trong thực thể xã hội. Nói xong Hoà thượng cười rất vui.

Ngày 20/01/2020, tôi về chùa Viên Minh chúc Tết Hòa thượng, năm đó Ngài đã 104 tuổi, nhưng rất tỉnh táo vui vẻ. Ngài không tiếp ở phòng khách, không mặc y áo lễ như mọi lần mà giữ nguyên y áo sinh hoạt hàng ngày, đầu đội khăn tay. Ngài nói xin cho nhau cái tự nhiên, chỉ có người thân nhau, hiểu nhau mới tự nhiên được và Ngài cười nói chuyện rất hóm hỉnh. Tôi hỏi trời lạnh sao Hòa thượng không mặc ấm hơn, có mũ sao không đội mũ cho ấm, Ngài cười rồi nói: *Tuổi này ấm lạnh cũng không có phân biệt nhiều, còn cái khăn này là "Vương miện của tôi đấy", nói xong Ngài cười và nói: "Có tuổi rồi, dùng khăn đội đầu lúc lạnh, có gì ở mặt ở tay, dùng khăn lau cũng tiện".*

Thật là mộc mạc, thật vui. Một nhà tu hành ở ngôi vị cao nhất trong hàng Giáo phẩm của GHPGVN nhưng luôn giữ gìn sự hài hoà, sống không làm ảnh hưởng, vướng bận và vất vả cho bất cứ ai.

Tác giả chụp ảnh cùng Đại lão Hòa thượng Thích Phổ Tuệ

Bức ảnh tôi chụp cùng Hòa thượng có khăn che đầu là chính Ngài nói “Có sao chụp thế mới quý”. Không ngờ đó là bức ảnh cuối cùng tôi chụp cùng Hoà thượng.

Giờ thì Ngài đã về bên Phật. Cầu chúc Hòa thượng Cao đẳng Phật Quốc.

Xin giữ lại tấm hình Ngài đội “Vương miện” để hậu nhân hiểu thêm về Đạo Hạnh của Ngài.

TS Bùi Hữu Dược

Nguyên Vụ trưởng Vụ Phật giáo, Ban Tôn giáo Chính phủ

Tạp chí Nghiên cứu Phật học Số tháng 11/2021

Pháp chủ GHPGVN qua các thời kỳ

Đại hội Đại biểu thống nhất Phật giáo Việt Nam được tổ chức từ ngày 04 đến ngày 07/11/1981 tại chùa Quán Sứ - Thủ đô Hà Nội là sự kiện quan trọng đó là thành lập Giáo hội Phật giáo Việt Nam (GHPGVN) trên cơ sở hợp nhất tự nguyện của 09 tổ chức Giáo hội, tổ chức Hội và các Hệ phái Phật giáo trong cả nước.

Tại Đại hội này, Trưởng lão Hòa thượng Thích Đức Nhuận (1897 - 1993) đã được toàn thể tăng, ni, phật tử suy tôn ngôi vị Pháp Chủ đầu tiên của GHPGVN.

Tháng 11 năm 1997, tại Đại hội đại biểu Phật giáo toàn quốc lần thứ IV (nhiệm kỳ 1997-2002) cũng như Đại hội lần thứ V (nhiệm kỳ 2002-2007), toàn thể Đại hội đã suy tôn Hòa thượng Thích Tâm Tịch (1915 - 2005) lên ngôi vị Pháp chủ Hội đồng Chứng minh GHPGVN, giữ vững “thạch trụ tùng lâm”, xây dựng và phát triển ngôi

nhà Giáo hội Phật giáo Việt Nam.

Trong thời gian 2005 - 2007, do Đệ nhị Pháp chủ Thích Tâm Tịch đã viên tịch mà chưa tổ chức Đại hội Phật giáo, nên chức danh Pháp chủ khuyết vị. Đại hội Phật giáo Toàn quốc lần thứ VI tổ chức vào tháng 11 năm 2007 đã suy cử Đại lão Hòa thượng Thích Phổ Tuệ lên ngôi vị Pháp chủ.

Trước đó, Hòa thượng Thích Phổ Tuệ đã từng đảm nhận nhiều vị trí quan trọng trong tổ chức Giáo hội, giai đoạn năm 2001-2005, Hòa thượng là Viện trưởng Phân viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam tại Hà Nội kiêm Tổng Biên tập Tạp chí Nghiên cứu Phật học.